

TÜRK SAVAŞ SANATLARI (1)

Türklerin milli karakterini oluşturan, sosyal, kültürel alanını etkileyen faktörler arasında önemli yeri olan savaş sanatları, devlet politikası içinde hak ettiği yere konmamıştır. “Türkler doğuştan askerdir.”, “Türkler savaşçı bir millettir.” vb sözleri kalmıştır günümüzde. Bu deyimleri gerçekten nasıl hak etmiş, dünya da bu milli karaktere nasıl ulaşmış, pratikte yitirilmiş, sadece anlatıma indirgenmiş bir alan savaş sanatları.

“Türk devlet ve toplum düşüncesini en açık ve sade şekilde yansıtan Kutadgu Bilig, birçok konuda olduğu gibi savaş ve savaş sanatına dair konularda da Türklere özgü düşünce tarzını yansıtmaktadır. Bu bakımdan, teorik de olsa, “Türk savaş sanatı”nın ana hatlarını Kutadgu Bilig’den tespit etmek mümkündür. Eserde, savaşın “bilgisiz ve kötülere, anlaşmak istemeyen, adaletsizlik yapan düşmanlara karşı başvurulacak son çare” olduu ifade edilmiş ve hükümdara veya ordu kumandanlarına savaş sanatına dair bazı konularda öğütler verilmiştir. Eserde üzerinde durulan konulardan en önemlisi düşmana karşı ihtiyatlı olmaktır. Bunun dışında cesaret, cömertlik ve alçak gönüllülük, siyaset ve hile, ordunun tertip ve tanzimi, konak ve karargâh yerinin tespiti, istihbarat ve haber alma, strateji ve taktik ve savaş sırasında ve sonrasında yapılması gerekenler, yaralı, ölü ve gazilere muamele gibi konulara temas edilmiştir.” (Göksu, 2009)

Türk tarihinde eğitim sisteminin temelini oluşturan, Türk milletinde savaşçı bireyler yetişmesi için oyunlarını, yarışmalarını savaşa hazırlık biçimde düzenleyerek eğlenceleri bile bir eğitim aracına dönüştürmüş Türk milleti bu özelliğinden çok şeyler yitirmiştir.

Savaşa manevi anlamlar yüklemiş, barışın teminatını savaşçı karaktere bağlamıştır. Savaş ve savaşçı, adalet kavramı ve adaletli karakter üzerine inşa edilmiştir.

İnsanlık tarihinde bu alanın önemi ve gerekliliği ile ilgili olarak bir çok düşünür, devlet adamı, kanaat önderi, ve komutanların düşünceleri günümüze kadar taşınmıştır.

“Savaş, insanın yaratılışından beri var olan bir olgudur. Tarih boyunca yaşanan bütün maddi ve manevi gelişmeler, bilimsel ve ahlaki ilerlemeler, insanlar arasında süregelen savaşları yok etmeyi başaramamış, hatta gerek teknolojik gerekse fikrî bakımdan kuvvetlenmesine, yayılma alanı ve yıkım gücünü artırmasına sebep olmuştur. Bu duruma dikkat çeken bazı yazarlar, insanlık tarihini bir “savaşlar tarihi” olarak nitelendirmişler ve tarih boyunca birçok düşünür, asker ve devlet adamı, savaşın ne olduğu, tarihî seyir içerisindeki yeri, toplumsal ve ekonomik döngü üzerindeki etkisi ve savaş sanatı konularında muhtelif eserler kaleme almışlardır.

Sun Tzu’nun “Savaş Sanatı (The Art of War)” adlı eseri günümüz klasiklerinde yerini korumaktadır.

Taocu felsefenin hâkim olduğu eserde savaş, “devletler için hayati önem taşıyan bir konu, bir ölüm-kalım meselesi, hayata ya da yok oluşa giden yol” olarak değerlendirilmekte ve bu sebepten “onu derinlemesine incelemenin kaçınılmaz olduğu” söylenmektedir.

Voltaire’in “Avrupa’ya savaş sanatını öğreten adam” olarak takdim ettiği Machiavelli’in (1469- 1527) “The Art of War (Savaş Sanatı)” adlı kitabı da savaş konusunda yazılmış temel eserlerden biridir. Savaşın, devlet yönetmenin en önemli araçlarından biri olduğunu söyleyen Machiavelli, bir yöneticinin bilmesi gereken en önemli şeylerin başında savaş sanatının geldiğini ileri sürmüştü ve bu nedenle hükümdarların savaş sanatını kendilerine en önemli çalışma alanı hâline getirmelerini önermiştir.

Maurice de Saxe (1696-1750) “savaşın, içinde kimsenin güvenle ilerleyemeyeceği gölgeler ve karanlıklarla dolu bir bilim olduğunu” söyleyen, savaş, bütün olarak bilim değil, sanat olarak nitelendirmektedir.

Antoine Henri de Jomini (1779-1869) stratejik ve taktiksel boyutları ile de bilimden ayıramayacağını ileri sürmüştür.

Carl von Clausewitz (1780-1831) geçmiş tecrübeler ile çağdaş yorumu bir araya getirerek savaşın tanımını, teorisini, ne olduğu veya olmadığını o döneme kadar yapılmış en doyurucu izahlarla açıklamayı başaran ve bu bakımdan savaş kuramını gerçek anlamda sistematikleştirdiği kabul edilen kişidir.

Savaş ve savaş sanatı konusunda Müslüman Türk yazarlar da bulunmaktadır;

Fahr-i Müdebber adıyla bilinen Muhammed b. Mansur b. Said Mübârek Şâh’ın- “Âdâbu’l-Harb ve’ş-Şe-eca’â”

Mardî b. Ali b. Mardî et-Tarsûsî’nin “Tabsıratu Erbâbi’l-Elbâb fî Keyfiyeti’l-Necâti fî’l-Hurûb”

Muhammed b. Mengli’nin “elHıyal fî’l-Hurûb ve Fethü’l-Medâ’in ve Hıfzü’l-Durûb”

Hasan Er-Rammâh’ın “Kitâbü’l-Furûsiyye ve’lManâsibi’l-Harbiyye”

“Münyetü’l-Guzât”, “Haza Kitabu Baytarnâme”, “Baytaratü’l-Vâzih”, “Kitâb fî Riyâzati’l-Hayl”, “Kitâb fî İlmi’n-Nüşşâb” 20 , “Nihâyetü’s-Su’ul ve’l-Umniyye fî Ta’allumi’lFurûsiyye”, “Tabsıratu’s-Sultaniyye fî Siyaseti’s-Sanâ’ati’l-Harbiyye” gibi eserler.

Ayrıca siyasetnamelerde de savaşa ve savaş sanatına dair bilgilere yer verildiği görülmektedir (Göksu, 2009: 267, 268).”

“Yusuf Has Hacib Kutadgu Bilig’de «işlerin, insan için en değerli hazine olan bilgi ve anlayışla düzeltilememesi durumunda savaşın kaçınılmaz olduğuna dikkat çekerek ordu veya asker celbi, konak yeri ve sefer güzergâhının tespiti, muharebe şekilleri, harp zamanında orduların nasıl tanzim edileceği ve düşman ordusunu malup etmek için başvurulacak çarelere de temas edildiği görülmektedir ki bu durum, Türk devlet ve toplum hayatının birçok cephesini aydınlatan Kutadgu Bilig’in, Türk savaş sanatı hakkında da önemli bilgiler içerdiğini göstermektedir» şeklinde belirtmektedir (Göksu, 2009: 269).”

Bugün dünyada savaş sanatları deyince akla ne geliyor, kendisine nasıl bir alan oluşturmuş ve bu alanı hangi milletler doldürmüş?

Dünyada savaş sanatları (Martial Arts) olarak tanımlanan, ülkemizde «Uzakdoğu veya dövüş sporları» olarak bilinen, çok eskiye dayalı bu disiplinleri, spor alanına neden taşıma gereği duydular?

Dünyada güç olabilmek için ekonomik varlığın kabulü kadar tarihi ve kültürel varlığın kabulü de bir gerçektir. Çünkü milletlerin tarihi geçmişi, milli karakterlerinin de tanınmasını sağlar. Milli karakterler tarihten beslendiği kadar kültürlerden de beslenir. Tarih ne kadar eskiye gidiyorsa, milli kültür de o kadar eskidir. Çünkü kültür demek, dil demektir, destan demektir, efsaneler demektir, oyunlar demektir, kısacası bir milletin aynası demektir.

Bu alanda ilk çıkışı yapan ülke Çin' dir. Çin adını ve kendine göre milli karakterini savaş sanatları alanında KUNG-FU dalıyla tanıtmıştır.

Bugün dünyada 200 ülkede Kung-Fu okullarıyla dilini, kültürünü, tarihini canlı tutmaktadır. Bu alanı sinema sektörüne taşıyarak, bu dalın malzeme, araç ve gereçlerini yurt dışına ihraç ederek, 200 ülkeden milyonlarca sporcunun bu dalı öğrenmek için Çin'e ziyaretiyle spor turizmine katkısıyla ekonomik anlamda da çok ciddi gelirler elde etmektedir.

Çin devleti, Çin savaş sanatlarını neslinin eğitimi için öyle temellendirmiştir ki, Çin savaş sanatlarının tarihi ve kültürel dünya merkezi olan SHAOLIN TEMPLE (Shaolin kung-fu) ile yetinmemiş, bir diğer Çin savaş sanatı WUSHU adıyla bir şehir kurmuştur. Çinli bir gencin WUSHU şehrinde yıllarca eğitim görüp elde ettiği diploma, üniversiteye, askeri ve polis okullarına, devlet memuru olmasına öncelik sağlayan bir özelliğe sahip olması demektir.

Elbette bunun için yatırımlar gerekir. Çin devleti bu yatırımları yapmıştır.

Shaolin Kung-fu' nu dünya merkezi, Shaolin Temple.

Çin savaş sanatları bugün 200 ülkede binlerce okul ve milyonlarca kişi tarafından icra edilmektedir.

Wushu şehrinde toplu antrenman.

Savaş sanatlarını kişiler kurarlar, ancak kuruculara desteği, yatırımı, her türlü alt yapıyı, devlet yapar. Bu sonuçlara ulaşabilmek için devlet desteği şarttır.

Çin devletinin bu çalışmalarını yakından izleyen, Japonya ve daha sonra Kore aynı yolu izlemişlerdir. Japonya, NIPPON BUDOKAN (Japon savaşçısının yolu birliği) dünya merkezini kurmuş, savaş sanatı kurucularını bu birlik altında toplayarak, onlara birçok olanaklar sunmuştur.

NIPPON BUDOKAN

Japon savaş sanatları bugün 156 ülkede binlerce okul ve milyonlarca sporcu taraftarıyla Japon kültürünü, dilini ve tarihini dünyada canlı tutmaktadır.

				
GICHIN FUNOKOSHI 1868-1957 Modern Shotokan Karatenin kurucusu	KENWA MABUNI 1889-1952 Shito Ryu karatenin kurucusu	CHOJUN MIYAGI 1888-1953 Goju Ryu Karatenin kurucusu	Masutatsu Oyama 1923-1994 Kyokushin Karatenin kurucusu	Hideyuki Ashihara 1940-1995 Ashihara Karatenin kurucusu
				
MMORIHEI UESHIBA 1883-1969 Aikido'nun kurucusu	DR. JIGORO KANO 1882 Judo'nun kurucusu	HAYASHIZAKI SHIGENABU 1542-1621 Kendo'nun Kurucusu	HIRONORI OHTSUKA 1892 - 1982 Wado Ryu Karatenin kurucusu	

Kore savaş sanatları ve kurucuları;

				
CHOI YONG SUL 1904-1986 Hapkido'nun kurucusu	GENERAL CHOI HONG HI 1918 Tae Kwon Do'nun kurucusu	HWANG KEE 1914-2002 Tang Soo Do' nun kurucusu		

Kore savaş sanatları dünya merkezi KUKKIWON.

Tayland savaş sanatı, MUAY TAI, 100 ülkenin üzerinde icra edilmektedir.

NAI KHANOM TOM 1774

Ulusal ve uluslararası milli politikalarının içinde yer alan savaş sanatlarının maddi ve manevi kazanımlarını takip eden ve aynı yolu izlemeye çalışan diğer ülkeler hangisi;

BREZİLYA, CAPOEIRA ile,

ENDONEZYA, PENCAK SILAT ile,

FİLİPİN, ARNIS ESKRIMA KALI ile,

HİNDİSTAN, KALARI PAYAT ile,

FRANSA, SAVATE ile,

RUSYA, SAMBO ile,

AMERİKA, KICK BOX ile,

İSRAİL, KRAV MAGA ile rekabette yer aldı.

Savaş sanatları alanında öncü olan ülkelere bir bakalım.

Çin'in doğusunda Büyük Okyanus kıyılarında yaşayan OTOZ TATAR-KITAN-TATABI Türklerinin, kuzeyinde UÇ-UÇU Türklerinin, güneyinde ERSİN Türklerinin Budist olmasıyla bugün ki nüfusuna ulaşan Çin, tarih boyunca bir ülke fethedememiş...

Japonya, adasından dışarı çıkamamış...

Kore M.S.6. yüzyılda Çinlileşmiş, 20. yüzyılda tarihi kimliğinin peşine düşmüş...

Çinin atalarını oluşturan Taylandlılar, torunlarıyla hala sorunlarını çözememiş...

İsrail 1948' de kurulmuş...

Amerika'nın geçmişi 200 yıl...

Diğer ülkeler herkesçe malum. Ama geldikleri nokta itibariyle takdiri hak ediyorlar.

M.Ö. 12 bin yılında kendilerini tamgalarla ifade etmeye başlayan, 10 binli yıllarda OK ve ON iki ÖN-TÜRK boyu olarak bir arada yaşamaya başlayıp ilk birliği kuran, 8.500 -1517 yılları arasında inanç ve kültür birlikteliğiyle yasaları olup devlet çatısı altında birleşen, 1517 – 879 yılları arasında sınırlarını Kore denizinden Kafkasların doğusuna, doğu Anadolu' ya kadar genişletecek daha güçlü bir devlet yapısını gerçekleştiren, 879 yılında İstemi Kağan ile devletin adına ilk kez Türuk (Türk) diyerek, M.S. 580 yılına kadar ayakta kalan, 9. yüzyılda «El-Hakaniyyet-üt Türk (Karahanlılar) la başlayıp, M. Kemal Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti ile günümüze kadar sayısız zaferlerle, fetihlerle, gelen, çağ kapatıp çağ açan Türk Milletinin kendine ait bir savaş sanatının olmayışı düşündürücü değil midir?

Bir sonraki sayıda görüşmek umuduyla.

09 Kasım 2017

“Yabgu” Nihat Yiğit
Sayokan & Yesüken'in
Kurucusu